

Dorota Dąbrowska-Charytoniuk

Zachowania informacyjne pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Forum Bibliotek Medycznych 2/2 (4), 430-448

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZACHOWANIA INFORMACYJNE PRACOWNIKÓW NAUKOWO-DYDAKTYCZNYCH UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

Nasza przyszłość zależy od tego, ile, tworząc informację dla indywidualnego odbiorcy, do wykorzystania w odpowiednim miejscu i czasie, będziemy wiedzieli o potrzebach ludzi, którym mamy służyć. [David Nicholas]

Definicje

-
- **Zachowania informacyjne to różnorodne działania, które podejmuje jednostka w celu określenia (identyfikacji) swoich potrzeb, szukania oraz użytkowania i przekazywania informacji.** (Wilson)
 - **Zachowanie informacyjne to zachowanie użytkownika który znalazł się w sytuacji wymagającej zasilenia informacją, aby móc się zbliżyć do stanu dla niego korzystnego czy pożądanego, czyli do celu. Powstrzymanie się od działania jest również działaniem i wyraża się określonym zachowaniem[...].** (Wozniak)

Badając zachowania informacyjne dąży się do poznania:

- w jaki sposób użytkownik formułuje swoje potrzeby;
- jak poszukuje informacji oraz jak ją selekcjonuje;
- z jakich kanałów informacji korzysta i z jaką częstotliwością oraz jak ocenia ich przydatność;
- czy korzysta z pośredników w poszukiwaniu informacji;
- jak przeszukuje konkretne źródła informacji;
- w jaki sposób przetwarza informacje;
- barier jakie utrudniają lub uniemożliwiają dostęp do informacji;
- umiejętności w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami informatycznymi.

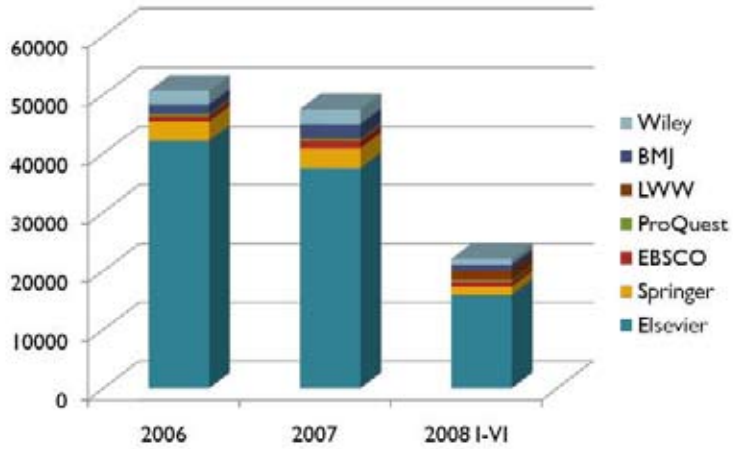
W 2007 r. w Akademii Medycznej w Białymstoku zatrudnionych było 652 pracowników naukowo-dydaktycznych w tym:
83 profesorów,
90 doktorów habilitowanych,
322 doktorów.

Dorobek publikacyjny (2007 r.)

- Opublikowano 981 prac w pełnym tekście (artykuły w czasopismach, monografie lub rozdziały w książkach) oraz 882 streszczenia;
- **289 artykułów opublikowano w czasopismach z IF o łącznej wartości wskaźnika ponad 664.**
- Cytowania przedstawiały się następująco:
 - liczba cytowań- 2712
 - liczba cytowanych prac - 1688
 - liczba pracowników cytowanych-373

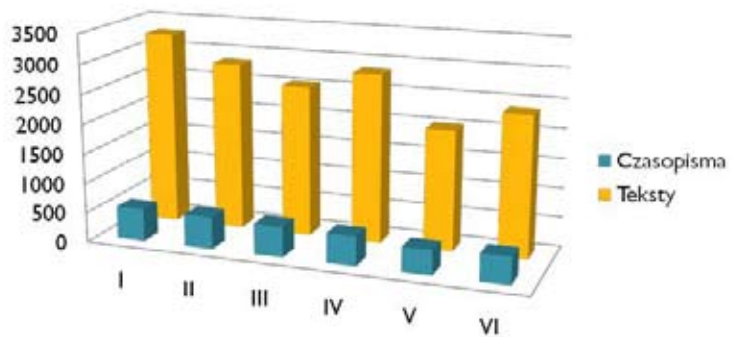
Użytkownicy Biblioteki UMB mają dostęp do ponad 15 tys. tytułów czasopism w wersji elektronicznej oraz blisko 400 tytułów polskich i 160 zagranicznych w wersji papierowej.

Liczba udostępnień online

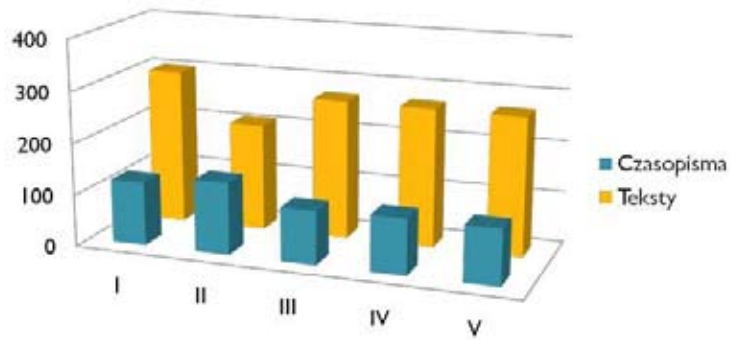

Science Direct (2008)

Wykorzystanie

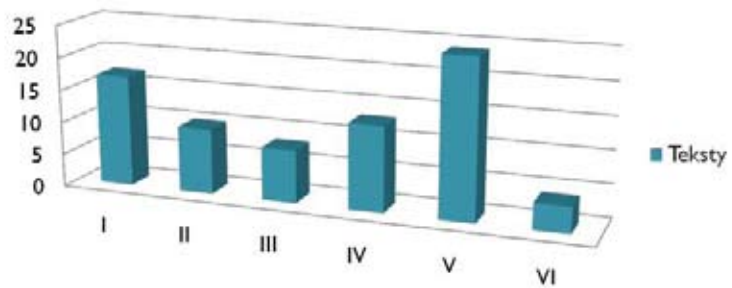

Springer (2008)

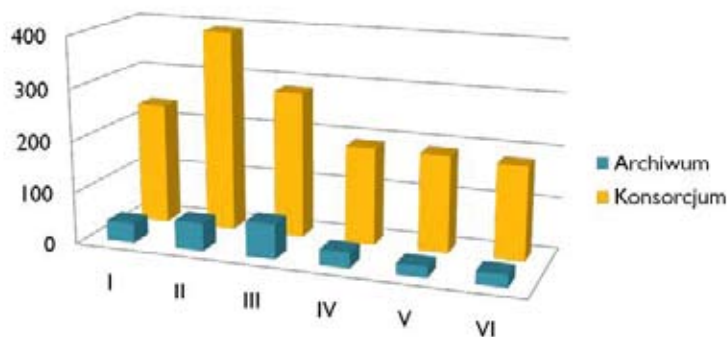
Nature (2008)

Liczba tekstów

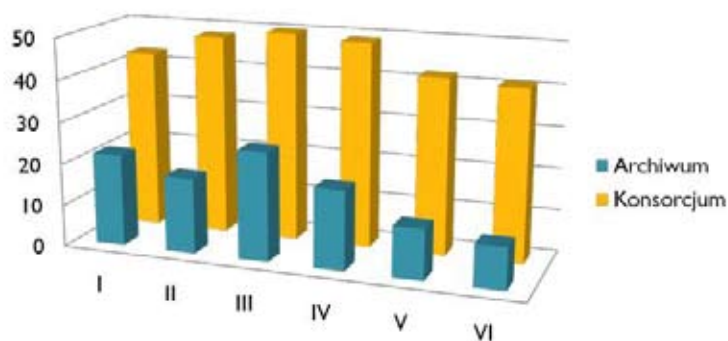
Lippincott Williams & Wilkins

Liczba tekstów

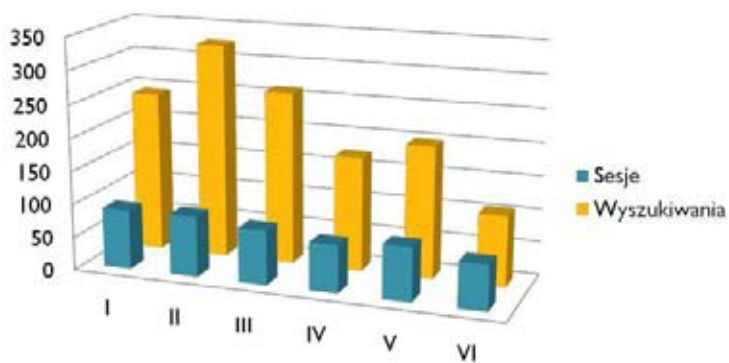

Lippincott Williams & Wilkins

Liczba tytułów

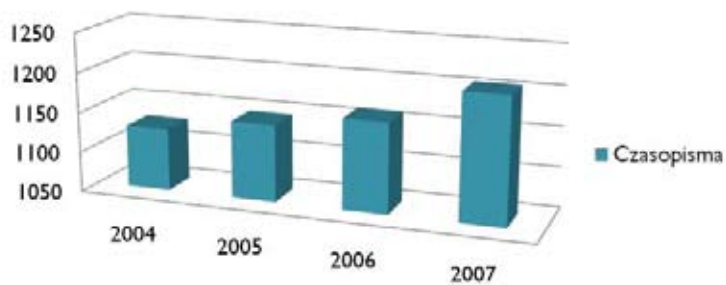

Current Contents (2008)

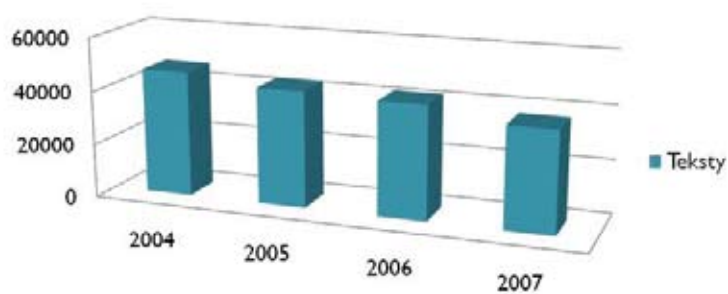
Science Direct

Liczba tytułów

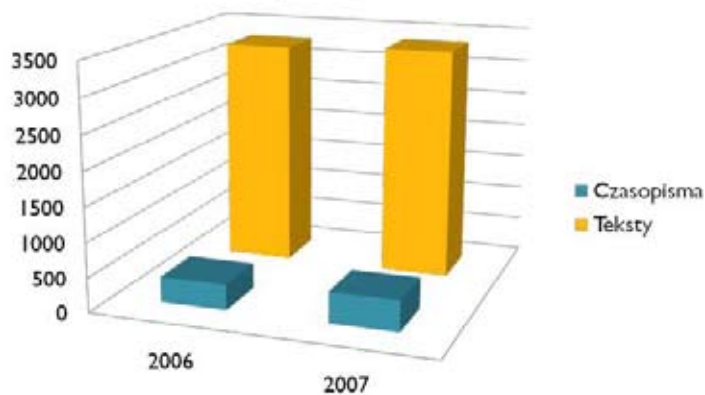
Science Direct

Liczba tekstów

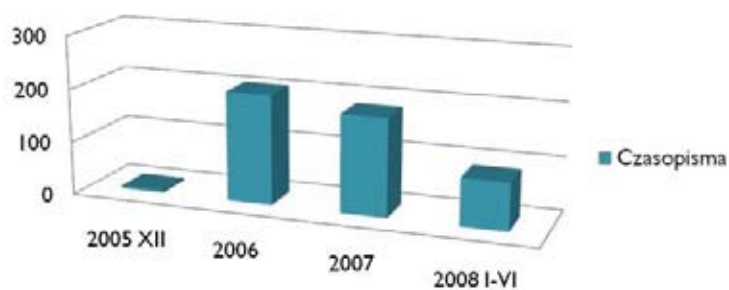
Springer

Wykorzystanie

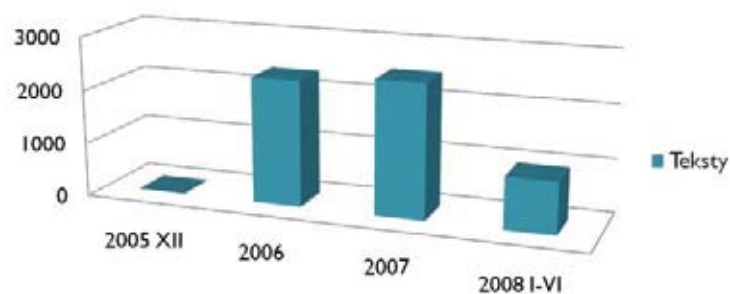
Wiley InterScience

Liczba tytułów

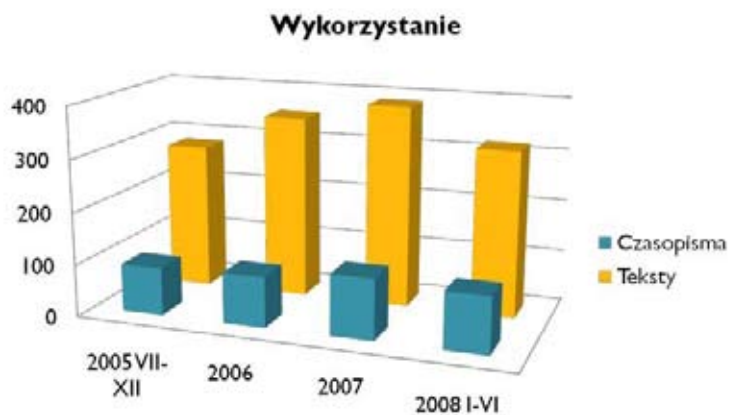

Wiley InterScience

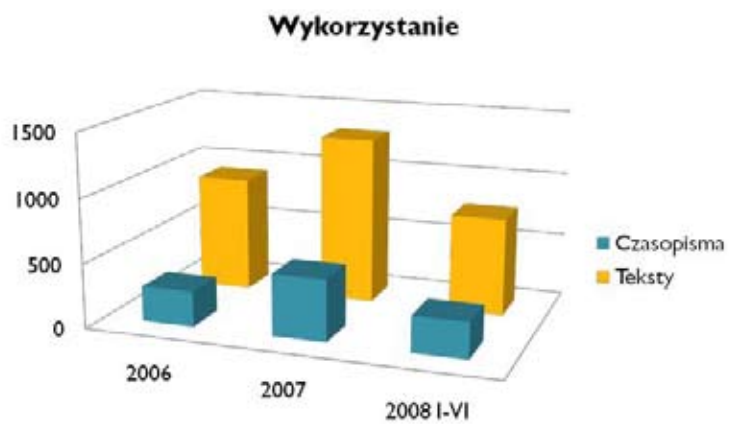
Liczba tekstów

ProQuest

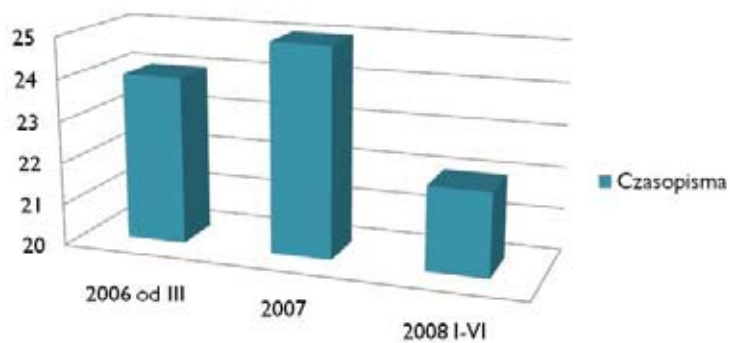

EBSCO

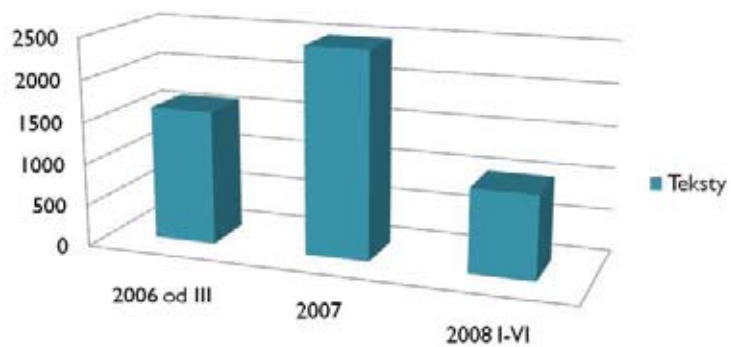
BMJ

Liczba tytułów

BMJ

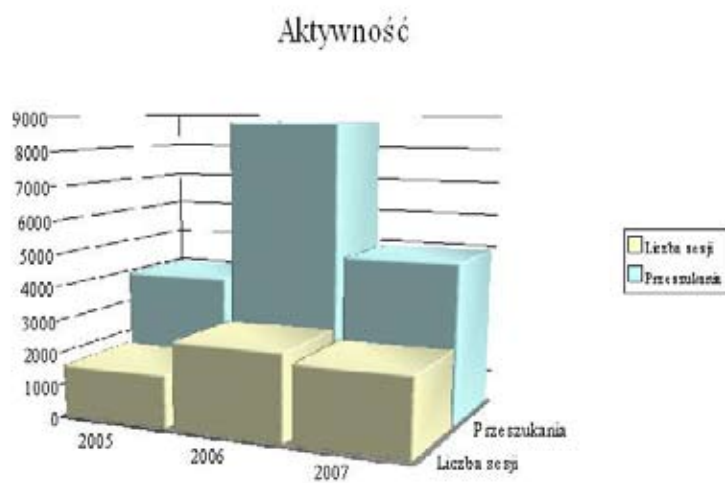
Liczba tekstów

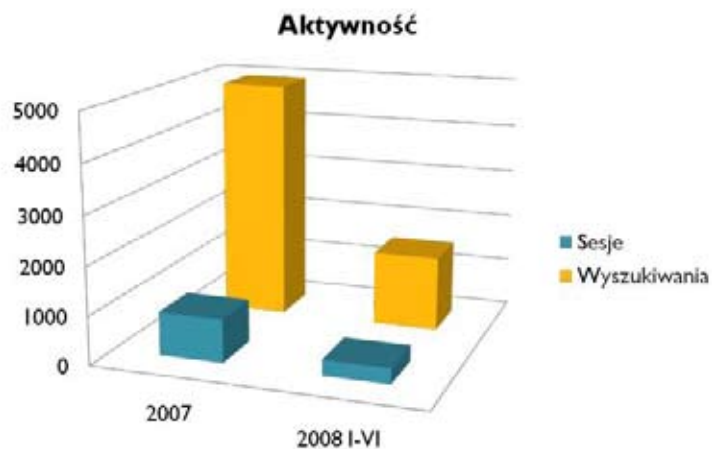
MEDLINE

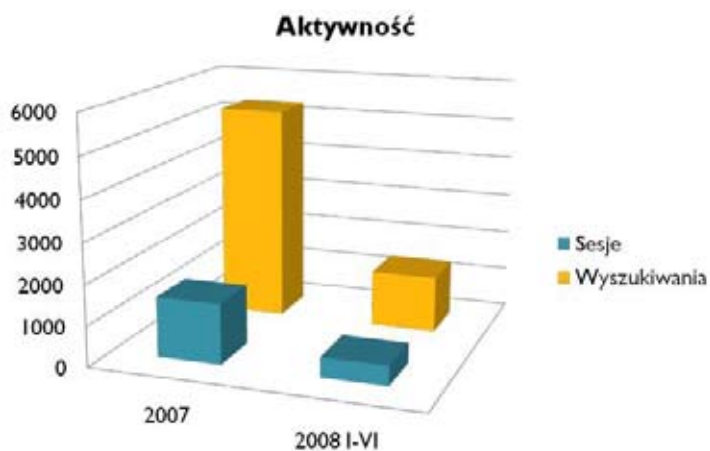
SCOPUS

EMBASE

Current Contents

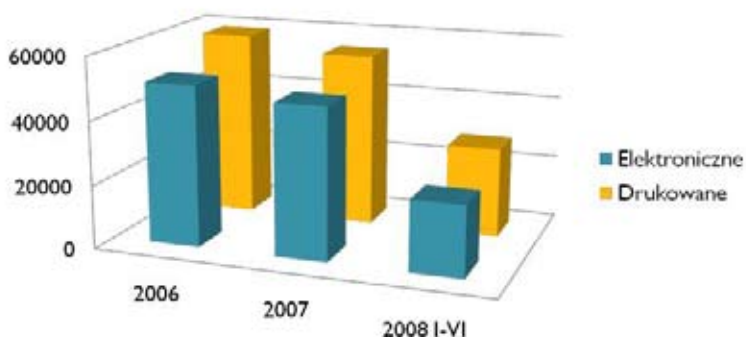

Co roku odnotowujemy spadek udostępnień czasopism w czytelni o kilka tysięcy, mimo to

w 2007 roku udostępnienia wersji papierowej były wyższe od liczby ściągniętych plików PDF.

Liczba udostępnień

Porównanie według metod dostępu

- Obserwujemy również spadek odwiedzin w czytelni czasopism, przeciętnie każdego roku odwiedza nas o 1000 osób mniej.
- Największy odpływ dotyczy pracowników naukowo-dydaktycznych, chociaż wciąż stanowią oni najliczniejszą grupę odwiedzającą czytelnię czasopism.
- Statystyczny pracownik naukowy odwiedza czytelnię nieco rzadziej niż raz w miesiącu.

Science Direct (<i>online</i>)			drukowane		
P	Tytuł	LU	P	Tytuł	LU
1	The Lancet	1082	1	British Med. J. Clin. Res.	620
2	Gastrintestinal Endosc.	661	2	Annals of Internal Medic.	590
3	Fertility and Sterility	561	3	British Journal of Cancer	534
4	Am. J. of Ophthalmology	532	4	Endoscopy	459
5	Gastroenterology	470	5	J. of Biological Chemistry	454
6	Ophthalmology	457	6	Biochemistry	452
7	J. of the Am. Coll. of Card.	453	7	JAMA	448
8	J. of Vascular Surgery	430	8	Blood	413
9	J. of Allergy and Cl. Imm.	415	9	Am. J. of Physiology	412
10	Europ. J. of Pharmacol.	413	10	Am. J. of Gastroenterology	370

Najczęściej czytane (2007)

Science Direct (<i>online</i>)			drukowane		
P	Tytuł	LU	P	Tytuł	LU
1	Fertility and Sterility	467	1	Biochemistry	195
2	Operative Tech. in Otol.	363	2	Annals of Internal Med.	174
3	The Lancet	357	3	J. of Biol. Chem.	174
4	Gastrointestinal Endosc.	305	4	British J. of Cancer	143
5	J. of Allergy and Cl. Imm.	272	5	Circulation (Baltimore)	132
6	Ophthalmology	228	6	JAMA	129
7	Gastroenterology	174	7	Am. J. of Respiratory & CC	126
8	Journal of Endodontics	160	8	Am. J. of Physiology	106
9	Am. J. of Ortodontics & D.	152	9	Anesthesiology	106
10	Am. J. of Ophthalmology	147	10	Blood	106

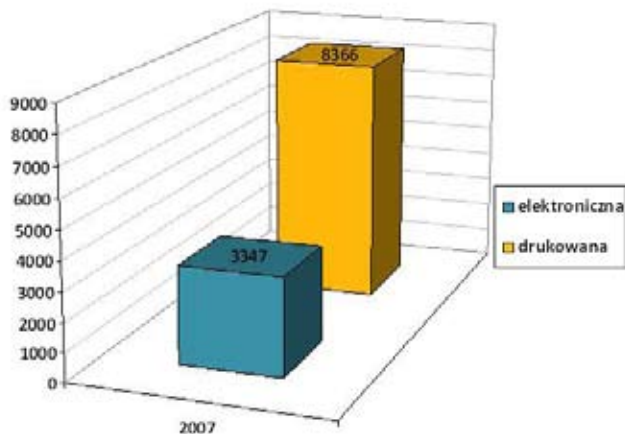
Najczęściej czytane (2008)

Dość powszechny jest pogląd, że:

- jeżeli czasopismo jest dostępne elektronicznie, jego wykorzystanie wzrasta kosztem porównywalnych czasopism dostępnych tylko w wersji papierowej;
- jeżeli porównywalne czasopisma stają się dostępne w e-formacie, tytuły dostępne tylko w wersji papierowej odnotowują spadek wykorzystania;
- kiedy papierowe czasopismo staje się dostępne w e-formacie, wykorzystanie przeniesie się z papierowego na elektroniczne.

Tych opinii nie potwierdzają
statystyki wykorzystania czasopism
udostępnianych przez Bibliotekę
UMB.

Porównanie wykorzystania 39 tytułów
występujących w obu wersjach

Spada liczba zamówień do Wypożyczalni Międzybibliotecznej

- **W 2003 r. nasi użytkownicy złożyli
5277 zamówień
w 2007 r. - 2628**

**Ponad 16% zamówień jest
realizowanych przez doc@med.**

Szkolenia

- **Rocznie na szkolenia zgłasza się ok.
600 osób.**
- **Kadra naukowo-dydaktyczna nie
wykazuje większego zainteresowania
szkoleniami. Rocznie zgłasza się na
nie kilkanaście osób.**
- **Również bardzo rzadko zleca się
bibliotece przeszukiwanie baz.**

Poznanie zachowań informacyjnych

- nie może opierać się jedynie na analizie korzystania z zasobów i usług biblioteki;
- konieczne jest prowadzenie badań, które umożliwią poznanie jak nasi użytkownicy radzą sobie z różnorodnością i ciągle wzrastającą ilością informacji oraz w jakim stopniu są przygotowani do korzystania z nowych technologii.

Mgr inż. Lucjan Stalmach

Mgr Beata Bator

Mgr Ireneusz Korfel

Mgr Marta Stokaluk

Mgr Michał Hanasiewicz

Kraków – CM UJ

INTERNET PLATFORMĄ INTEGRACJI USŁUG I ZASOBÓW MEDYCZNEJ INFORMACJI NAUKOWEJ W UNIWERSYTECIE JAGIELLOŃSKIM

Wprowadzenie

Od wielu lat w polskich bibliotekach medycznych trwa proces informatyzacji. Wykorzystanie komputerów stało się tak powszechne, iż zaczęto je postrzegać jako najważniejszy element wyposażenia biblioteki. Ten nieodwracalny proces wzmagany jest przez otoczenie, w którym biblioteki funkcjonują – przez oczekiwania coraz bardziej mobilnych użytkowników, przez nowe oferty wytwórców informacji.